

úterý, 8. července 1942

Milá Kitty,

Zdá se mi, že od nedělního rána uběhla řada let. Stalo se toho tolik, že mám pocit, jako by bylo najednou všechno vzůru nohama. Ale Kitty, vidíš, že jsem ještě na živu, a to je to nejdůležitější, jak říká tatínek. Ano, opravdu ještě žiju, ale neptej se, kde a jak. Asi dneska nepochopíš nic z toho, s čím se ti svěřím. Začnu ti proto nejdřív vyprávět, co se stalo v neděli odpoledne.

Ve tři hodiny (Hello zrovna odešel, aby se později zase vrátil) někdo zazvonil u dveří. Nic jsem neslyšela, protože jsem si na terase užívala sluníčka a lebedila si v lenošce s knížkou v ruce. O chvíli později se mezi dveřmi kuchyně objevila rozrušená Margot. „Tatínkovi přišlo předvolání od SS,“ zašeptala. „Maminka už šla za panem Van Daanem.“ (Pan Van Daan je společník tatínkovy firmy a je jeho dobrý známý.)

Hrozně mě to vylekalo. Předvolání- každému je jasné, co to znamená- v myslí mi začaly vyvstávat obrazy koncentráků a osamělých cel- a tam bychom měli tatínka pustit? „Jasně, že nikam nepůjde“, vysvětlila mi Margot, když jsme seděly v pokoji a čekaly na maminku. „Maminka se šla zeptat pana Van Daana, jestli zítra můžeme jít do našeho úkrytu. Pan Van Daan se půjde schovat s námi. Takže nás tam bude celkem sedm.“ Ticho. Už jsme dál nemohly mluvit, myslely jsme na tatínka, který byl na návštěvě u židovských invalidů a ještě vůbec nic netušil, a čekaly jsme na maminku. To vše společně s horkem a napětím nás vystrašilo tak, že jsme byly úplně zticha.

Najednou se zase ozval zvonek. „To je Hello“, řekla jsem.

„Neotvírat“, zadržela mě Margot, ale nebylo to nutné, zaslechli jsme, jak se dole maminka a pan Van Daan baví s Hellem. Potom vešli dovnitř a zavřeli za sebou dveře. Pokaždé, když pak někdo zazvonil, musela jsem já nebo Margot potichu sejít dolů, abychom se podívaly, jestli to není tatínek. Nikoho jiného jsme dovnitř nepustily. Mě a Margot poslali pryč z pokoje, pan Van Daan si s maminkou chtěl promluvit o samotě.

Když jsme s Margot seděly v našem pokoji, řekla mi, že to předvolání nebylo pro tatínka, ale pro ni. Zvovu jsem se vyděsila a začala brečet. Margot je teprve šetnáct a po takhle mladých holkách chtějí, aby všechny opustily, ale naštěstí nikam nemusí, povídala to dokonce i maminka a když se mi tatínek snažil naši situaci vysvětlit, myslel asi to samé. Úkryt, kde jenom najdeme úkryt? Ve městě? Na venkově? V domě nebo v nějaké chatrči? Jestli ovšem vůbec a když, tak jak, kde...? Takové otázky jsem nesměla vyslovit, a přesto mi pořád běhaly hlavou.

Lenka Ranochová

středa, 8. července 1942

Milá Kitty,

Zdá se, že od nedělního rána do dneška uplynuly dlouhé roky. Stalo se toho tolik, jakoby se celý svět najednou převrátil naruby. Ale Kitty, vidíš, že žiju a to je podle tatínka to hlavní. Ano, opravdu ještě žiju, ale neptej se kde a jak. Mám dojem, že mě dneska asi vůbec nechápeš, proto ti začnu vyprávět, co se v neděli odpoledne přihodilo.

Ve tři hodiny (Hello na chvíli odešel, a měl se vrátit později) zazvonil někdo u dveří. Neslyšela jsem to neboť jsem pohodlně ležela v lehátku na prosluněné verandě a četla si. Chvíli na to se ve dveřích do kuchyně objevila rozrušená Margot. „Přišlo předvolání od SS pro otce,“ zašeptala. „Maminka šla hned k panu Van Daanovi.“ (Van Daan je dobrý známý a obchodní společník firmy našeho otce.)

Hrozně jsem se polekala. Předvolání, každý ví, co to znamená. V duchu jsem si už představovala koncentrační tábory a opuštěné kobky. A tam bychom měli nechat tatínka odjet? „Samozřejmě, že tam nepůjde,“ vysvětlila Margot, když jsme seděly v obývacím

pokoji a čekaly na matku. „Maminka se šla k Van Daanovi zeptat, jestli se můžeme zítra odebrat do naší skrýše. Van Daan se bude ukrývat s námi. To nás tam potom bude sedm.“ Ticho. Nemohly jsme dál mluvit, myšlenky na tatínka, jenž byl, nic zlého netuše, na návštěvě v Židovské Invalidovně. Čekání na matku, teplo a napětí, to všechno nás přimělo mlčet.

Najednou někdo znovu zazvonil. „To je Hello“, zvolala jsem.

„Neotvírej,“ zadržela mě Margot, ale to bylo zbytečné. Slyšely jsme matku a pana Van Daana jak mluví dole s Hellem a pak vešli dovnitř a zamkli za sebou dveře. Pokaždé, když někdo zvonil, jsme musely Margot nebo já potichoučku sejít dolů a zjistit, jestli to je tatínek. Ostatní lidi jsem nepouštěly. Pak poslali mě a Margot pryč z pokoje, Van Daan chtěl mluvit s matkou o samotě.

Když jsme s Margot seděly v naší ložnici, vyprávěla, že se ten povolávací rozkaz netýká tatínka, ale jí. Znovu jsem se vyděsila a začala jsem plakat. Margot je šestnáct, takové malé holky chtějí tedy nechat odejít samotné. Ale štěstí že nepůjde, maminka to sama řekla. Na to určitě tatínek narážel, když jsme se spolu bavili o úkrytu. Ukryt, kam se asi půjdeme schovat, do města, na venkov, do domu nebo do chaty, kdy, jak, kde...? Plno otázek, které jsem nemohla nikomu položit a které se stále vracely.

Andrea

Milá Kitty,

Jakoby od nedělního rána do teďka uplynulo spousta let. Tolik se toho stalo, jako by se celý svět najednou otočil, ale Kitty, ty už víš, že jsem ještě naživu a to je to hlavní, jak říká otec.

Ano přesně tak, ještě žiji, ale neptej se kde a jak. Myslím, že mi dnes stejně vůbec neporozumíš, proto ti raději hned povím, co se přihodilo v neděli odpoledne.

Byly tři hodiny (Hello už byl pryč, ale za chvíli se vrátil), když někdo zazvonil u dveří, ale neslyšela jsem to, lenošila jsem totiž na lehátku na verandě. Za chvíli se ve dveřích od kuchyně objevila rozrušená Margot.

„Otcí přišlo předvolání od SS“, zašeptala. „Matka už šla k panu Van Daanovi“. (Van Daan je otcův dobrý známý a společník jeho firmy.)

Strašlivě jsem se polekala, každý ví, co takové předvolání znamená, koncentrační tábory a opuštěné cely, které jsem viděla ve svých nočních můrách. A tam bychom měli nechat otce odjet? „Samozřejmě, že otec nepůjde“, vysvětlila mi Margot, když jsme seděli v pokoji a čekaly na matku. „Matka se šla zeptat pana Van Daana, jestli bychom mohli zítra odjet do krytu. Van Daan se půjde ukrýt s námi. S ním nás tam bude sedm.“ Ticho. Už jsme nemluvily, myslely jsme na otce, který nic netušíc byl na návštěvě v Židovské Invalidovně, čekání na matku, teplo, napětí, to všechno nás umlčelo.

Najednou zas někdo zazvonil. „To je Hello“, řekla jsem. „Neotvírej“, bránila mi v cestě Margot, ale to bylo zbytečné, protože jsme zaslechly matku a pana Van Daana, jak dole mluví s Hellem. Vešli dovnitř a zavřeli za sebou dveře. Pokaždé, když někdo zazvonil, musely jsme já nebo Margot sejít potichu dolů a podívat se, jestli to není otec, nikoho jiného jsme dovnitř nepouštěly. Protože Van Daan chtěl mluvit s matkou o samotě, musely jsme s Margot odejít z pokoje.

Když jsme s Margot seděly v naší ložnici, pověděla mi, že se to předvolání netýká otce, ale jí. Znovu jsem se vyděsila a začala jsem plakat. Margot je šestnáct, dívky jejího věku už chtějí přece chodit samy ven, ale ona by našťastí nešla. I matka to řekla. A k tomu by pak směřovala i otcova slova, když se mnou mluvil o ukrývání.

Ukryt, kde bychom se ukryli? Ve městě, na venkově, v nějakém domě, v nějaké chatě, kdy, jak, kde...? To byly věci, na které jsem se nemohla zeptat, a na které jsem nemohla přestat myslet.

Petra

Milá Kitty,

Vypadá to, že mezi nedělním ránem a dneškem uběhly celé roky. Stalo se toho tolik, jako by se celý svět najednou převrátil naruby, ale Kitty, poznala jsi, že ještě žiji a to je, jak říká otec, nejdůležitější. Ano, vskutku žiji, ale neptej se kde a jak. Myslím, že dnes mě vůbec nepochopíš, proto ti začnu vyprávět o tom, co se stalo v neděli odpoledne.

Ve tři hodiny (Hello byla pryč, ale měla se později vrátit) někdo zazvonil, neslyšela jsem to, protože jsem líně ležela v křesle na verandě a četla jsem si na slunci. O chvíli později se v kuchyňských dveřích objevila rozrušená Margot. „Přišlo povolání pro otce od jednotek SS.“ zašeptala. „Matka již šla k panu Van Daanovi.“ (Van Daan je náš dobrý známý a obchodní společník otcovy firmy).

Šíleně jsem se vyděsila, povolání, každý ví, co to znamená, v mysli se mi vyjevily koncentrační tábory a osamělé cely a tam musíme otce nechat odvést? „To se pochopitelně nestane,“ vysvětlovala mi Margot, zatímco jsme v pokoji čekaly na matku. „Matka šla k panu Van Daanovi, aby se zeptala, jestli se zítra můžeme přesídlit do našeho úkrytu. Van Daan se skryje s námi. Takže nás tam bude sedm.“ Ticho. Nemohly jsme již dále mluvit, myšlenky na otce, který byl netušíc žádné zlo na návštěvě v Židovské invalidovně, čekání na matku, horko, napětí, to vše způsobilo, že jsme mlčely.

Náhle někdo opět zazvonil. „To je Hello,“ vzkřikla jsem.

„Neotvírej“ zabrzdila mě Margot, ale nebylo to nutné, uslyšely jsme matku a Van Daana, jak dole mluví s Hello, potom vešli dovnitř a zavřeli za sebou dveře. Pokaždé, když se ozval zvonek, musela jsem já nebo Margot potichoučku dolů, podívat se, zda je to otec, ostatní lidi jsme nepouštěly. Poslali nás s Margot ven z pokoje, matka nyní chtěla s Van Daanem mluvit sama.

Když jsme s Margot seděly v naší ložnici, řekla mi, že ne pro otce, ale pro ni bylo povolání určené. Znovu jsem se vyděsila a rozplakala jsem se. Margot je šestnáct, takovéhle mladé dívky chtěli tedy samotné poslat pryč, ale našťástí nikam nepojede, i máma to říkala a k tomu to co říkal otec, když se mnou mluvil o skrývání, že máme trpělivost,.

Skrývat se, kde se budeme skrývat, ve městě, na venkově, v domě, v chatrči, kdy, jak...? To bylo spousta otázek, které jsem si neměla pokládat, které se však stále vracely.

Silvie

Drahá Kitty!

Od pondělního rána až do dneška mi připadá, že snad uběhly roky. Stalo se toho tolik, že mi připadá, jako by svět byl úplně naruby. Ale jak vidíš, Kitty, ještě žiju a to je nejpodstatnější, jak říká táta. Ano, přesně tak – ještě žiju, ale neptej se kde a jak. Myslím, že teď asi moc netušíš, o čem mluvím, a proto ti povím od začátku, co všechno se stalo od pondělí.

Byly tři hodiny (Hello odešel a měl se později ještě zastavit), když někdo zazvonil, ale ani jsem si toho nevšimla, protože jsem polehávala na prosluněné verandě v lenošce a něco si pročítala. Pak se objevila Margot a byla dost rozrušená.

„Tátovi přišlo předvolání,“ zašeptala.

„Máma šla k panu Van Daanovi.“ (Van Daan je náš dobrý známý a zároveň společník u táty ve firmě.)

Polekalo mě to. Předvolání, každý ví, co to znamená. V duchu už jsem viděla koncentrák a opuštěné cely a na takové místo máme nechat tátu odejít?

„Samozřejmě, že nešel,“ uklidňovala mě Margot, když jsme v pokoji čekaly na mámu.

„Máma je u Van Daana, zeptat se, jestli se můžeme do našeho úkrytu odstěhovat už zítra.

Bude tam s námi i Van Daan. Celkem nás tam bude sedm.“ Mlčely jsme. Nemohly jsme mluvit, myšlenky na tátu, který nic netušíc šel na návštěvu do Židovské invalidovny, čekání na mámu, návaly horka a napětí, úplně nás to připravilo o řeč.

Najednou zase někdo zazvonil. „To je Hello,“ řekla jsem/vyjekla jsem.

„Neotevírej,“ zadržela mě Margot, ale zbytečně, protože už jsme uslyšely mámu a pana Van Daana, jak mluví s Hellem. Pak vešli a zase za sebou zavřeli. Pokaždé, když někdo zazvonil, sešla jsem já nebo Margot potichoučku dolů zjistit, jestli je to táta, nikomu jinému jsme neotevřely. Van Daan chtěl mluvit s mámou o samotě, takže mě s Margot poslali pryč z pokoje.

Když jsme seděly v ložnici, vyradila mi Margot, že to předvolání nebylo pro tátu, ale pro ni. Znovu jsem se vyděsila a rozbřečela jsem se. Margot je šestnáct, takové mladé dívky nechávají odejít samotné (od rodin), ale naštěstí nikam nejde, říká to máma a zmiňoval se o tom i táta, když se mnou rozebíral ten úkryt. Ukryt se, ale kam bychom měli jít, do města, na venkov, do nějakého domu nebo chatrče, a kdy, jak, kam...? Měla jsem spoustu otázek, na které jsem se nemohla zeptat a přesto jsem na ně pořád myslela.

Jana

STŘEDA, 8.července 1942

Drahá Kitty,

zdá se mi, že od nedělního rána uplynuly celé roky. Tolik se toho stalo, jakoby se celý svět najednou obrátil vzhůru nohama. Ale, jak sis Kitty určitě všimla, jsem stále naživu a to je hlavní, říká otec. Ano, samozřejmě žiju, ale neptej se kde a jak. Nejspíš mi dnes vůbec nerozumíš a tak ti nejdřív povím, co se stalo v neděli odpoledne.

Ve tři (Hello zrovna odešel, že se později zase vrátí) někdo zazvonil u dveří. Zrovna jsem lenošila v křesle na verandě a četla si na sluníčku, takže jsem to neslyšela. Až později se v kuchyňských dveřích objevila Margot celá rozrušená. „Otcí přišlo předvolání z SS,“ řekla tiše. „Matka už šla k panu Van Daanovi.“ (Van Daan je dobrý známý a kolega z otcovy firmy.)

Strašně jsem se vyděsila. Předvolání. Každý ví, co to znamená. V duchu jsem viděla koncetráky a samotky. A tam bychom měli otce nechat jít?

„Samozřejmě nikam nepůjde,“ vysvětlovala mi Margot, zatímco jsme seděly v pokoji a čekaly na matku. „Matka se šla zeptat Van Daana, jestli můžeme odejít do úkrytu už zítra. Van Daan půjde taky. S námi je nás celkem sedm.“ Nastalo ticho. Nemohly jsem dál mluvit. Myšlenky na otce, který, aniž by cokoliv tušil, byl na návštěvě v Židovské Invalidovně, čekání na matku, horko a napětí, to všechno nás přimělo mlčet.

Vtom se znova ozval zvonek. „To je Hello,“ řekla jsem.

„Neotevírej,“ zadržela mě Margot, ale to už bylo zbytečné. Zdola jsme slyšely mluvit matku a pana Van Daana s Hellem. Vešli dovnitř a zavřeli za sebou dveře.

Když někdo zazvonil, musela jsem se já nebo Margot jít tiše podívat dolů, jestli to není táta, nikoho jiného jsme dovnitř nepustily. Mě a Margot poslali ven z pokoje, Van Daan si chtěl s matkou promluvit o samotě.

Když jsme s Margot seděly v našem pokojíčku, řekla mi, že se to předvolání netýkalo otce, ale jí. Znovu jsem dostala strach a rozplakala jsem se. Margot má šestnáct a všechna děvčata v tomhle věku chtějí poslat pryč, ale ona naštěstí nikam nemusí, matka to sama říkala. A o to taky asi otcí šlo, když se mnou mluvil o úkrytu. Ukryt se. Ale kde se ukryjeme? Ve městě, na venkově, v domě nebo v chalupě, kdy, jak, kde...? Tolik otázek, které jsem nemohla položit, a které se mi vracely znova a znova.

Veronika

Středa, 8. července 1942

Milá Kitty,

Zdá se, že od neděle uběhly roky. Stalo se tolik, jakoby se celý svět náhle otočil, ale vidíš Kitty, že ještě žiju, a to je nejdůležitější, říká tatínek. Ano, doopravdy ještě žiju, ale neptej se kde a jak. Myslím, že dnes nechápeš, o čem ti píšu, proto bych ti měla povyprávět co se stalo v neděli odpoledne.

Ve tři hodiny (Hello zrovna odešel, ale pak se zase vrátil) zazvonil někdo u dveří, já jsem to neslyšela, protože jsem si četla na lehátku venku na verandě. Teprve po chvíli se v kuchyni ve dveřích objevila rozrušená Margot. „Tatínkovi přišlo předvolání SS,“ řekla tiše. „Maminka už šla za panem Van Daanem.“ (Van Daan je jeden tatínkův dobrý známý a firemní společník.) Hrozně jsem se polekala, předvolání, každý ví, co to znamená, hned se mi před očima objevil koncentrační tábor, a tam bychom měli tatínka poslat? „Samozřejmě tam nepojede,“ ujistila mě Margot, když jsme čekali na maminku. „Maminka se šla zeptat pana Van Daana, jestli se můžeme zítra přestěhovat do našeho úkrytu. Van Daan se ukryje s námi. Bude nás tam sedm.“ Ticho. Nebyli jsme schopné říct ani slovo, myšlenky na tatínka, který šel nic netuše navštívit židovskou invalidovnu, čekání na maminku, horko a napětí, to všechno nás umlčelo. Náhle se znovu ozval zvonek. „To je Hello,“ řekla jsem.

„Neotvírat,“ Margot mě zadržela, ale zbytečně, slyšeli jsme zesponu, jak maminka a pan Van Daan mluví s Hellem, pak vešli dovnitř a zavřeli za sebou dveře. Pokaždé, když někdo zazvonil, musely jsme já nebo Margot potichu sejít dolů a podívat se, jestli přišel tatínek, nikoho jiného jsme nesměly pustit. Poslali mě a Margot do pokoje, Van Daan chtěl s maminkou mluvit o samotě.

Když jsme s Margot seděly v našem pokoji, pověděla mi, že předvolání není pro tatínka ale pro ni. Znovu jsem se vyděsila a rozplakala jsem se. Margot je šestnáct, taková mladá děvčata chtějí poslat pryč, ale ona naštěstí nepůjde, maminka to sama říkala a tatínkem myslel jistě totéž, když mi vyprávěl o našem úkrytu. Úkryt, ale kde se schováme, ve městě, v zemi, v domě, v chatrči, kdy, jak, kde....? To byla spousta otázek, na které jsem se nemohla zeptat, ale které se přesto stále vracely.

Jindra

Milá Kitty,

Zdá se mi, že od nedělního rána už uplynuly roky. Stalo se toho tolik, že mi připadá, jakoby se celý svět točil naopak, ale vidíš, že ještě žiju Kitty a to je hlavní, jak říká otec. Ano, skutečně žiju, ale neptej se kde a jak. Asi mi dneska vůbec nerozumíš, proto ti povím, co se v neděli ráno přihodilo. Ve tři hodiny (Hello byla ještě pryč a vrátila se až později) někdo zazvonil, já to neslyšela, zrovna jsem si líně četla na slunci v křesle na verandě. Za chvíli se v kuchyňských dveřích objevila Margot, celá rozrušená a zašeptala: "Otcí přišlo předvolání od ss. Matka už šla k Van Daanovi." (Van Daan je náš dobrý známý a kolega z otcovy firmy.) Hrozně jsem se polekala, předvolání, každý ví, co to znamená, v duchu jsem si začala vybavovat koncentrační tábory a osamocené cely a tam že máme otce pustit? "Samozřejmě, že nepůjde" vysvětlovala mi Kitty, když jsme v pokoji čekaly na matku. "Matka se šla Van Daana zeptat, jestli se

zítra můžeme přemístit do našeho úkrytu. Van Daan se bude ukrývat s námi.
Takže
nás tam bude sedm." A pak bylo ticho. Už jsme nebyly schopny slova.
Myšlenka na
otce

Hana

Středa, 8. července 1942

Milá Kitty,

Vypadá to, jakoby od nedělního rána uběhla věčnost. Stalo se toho tolik, že se celý svět najednou zdá být vzhůru nohama, ale vidíš, Kitty, že jsem stále naživu a to je hlavní, říká tatínek. Ano, skutečně ještě žiju, ale nechtěj vědět kde a jak. Asi mi dnes vůbec nerozumíš a proto ti nejprve povím, co se stalo v neděli odpoledne.

Ve tři hodiny (Hello jen někam odešel s tím, že se vrátí později) zazvonil někdo u dveří, neslyšela jsem to, protože jsem na verandě na slunci lenošila na lehátku a četla si. Chvilí na to se ve dveřích do kuchyně objevila Margot celá rozrušená. „Přišlo povolání od SS pro tatínka,“ zašeptala. „Maminka už šla za panem Van Daanem.“ (Van Daan je dobrý známý a společník v tatínkově firmě.) Hrozně jsem se vyděsila, povolání, každý ví, co to znamená, hned se mi v duchu začaly vybavovat koncentrační tábory a samotky a tam by měl tatínek odejít?

„Nikam samozřejmě nepůjde,“ vysvětlovala mi Margot, když jsme seděly v obývacím pokoji a čekaly na maminku. „Maminka šla za Van Daanem zeptat se, jestli zítra můžeme odjet do našeho úkrytu. Van Daan se ukryje společně s námi. Bude nás tam tedy sedm.“ Tiše. Nemohly jsme víc mluvit, pomyšlení na tatínka, který nic netuše byl na návštěvě v Židovské invalidovně, čekání na maminku, horko, napětí, kvůli tom všem jsme musely mlčet.

Vtom zazvonil znovu zvonek. „To je Hello,“ řekla jsem.

„Neotvírej,“ zadržela mě Margot, ale to nebylo třeba, uslyšely jsme maminku a pana Van Daana jak se dole před domem baví s Hellem, potom vešli dovnitř a zamkli za sebou dveře. Od teď pokaždé, když někdo zvonil, musely jsme Margot nebo já potichu sejít dolů a podívat se, jestli je to tatínek, ostatním jsme neotvírali. Poslali nás s Margot pryč z obývacího pokoje, Van Daan chtěl s maminkou mluvit o samotě.

Když jsme s Margot seděli v našem pokoji, řekla mi, že se to povolání netýkalo tatínka, ale jí. Znovu jsem se vyděsila a hned se dala do pláče. Margot je šestnáct, chtějí snad, aby tak mladé dívky odcházely samotné, ale ona našťastí nikam nepůjde, maminka to říkala, a potom přece jen došlo na tatínkova slova, když se mnou probíral, co to znamená ukrýt se. Ukrýt se, kde se vlastně máme ukrýt, ve městě, na venkově, v domě, v chatě, kdy, jak, kam...? Na tolik věci jsem se nemohla zeptat a přece se ty otázky pořád vracely.

Lenka Křesťanová

Drahá Kitty,

zdá se, že od nedělního rána uběhla už spousta let. Stalo se toho tolik, že mám pocit jakoby se najednou celý svět obrátil vzhůru nohama. Ale Kitty, vidíš že jsem ještě naživu a to je, jak říká táta, to hlavní. Ano, opravdu ještě žiji, ale neptej se kde a jak. Asi mi dnes vůbec nerozumíš, proto Ti radši povyprávím, co se v neděli odpoledne vlastně přihodilo.

Ve tři (jen co Hello odešel, aby se za chvíli zase vrátil) zazvonil někdo u dveří. Já to neslyšela. Vylehávala jsem si líně na lehátku na verandě, četla jsem si a slunila se. Chvilí na to se v kuchyňských dveřích objevila rozrušená Margot. „Tátovi přišlo předvolání od SS.“, zašeptala. „Máma už odešla za panem Van Daanem.“ (Van Daan je tátův dobrý známý a obchodní společník jeho firmy.)

Strašně jsem se vyděsila. Předvolání, každý přece ví, co to znamená. V duchu se mi rýsovali koncentrační tábory a pusté cely. A tam bychom měly tatínka nechat jít? „Samozřejmě, že tam nepůjde“, vysvětlovala mi Margot zatímco jsme v pokoji čekaly na mámu. „Máma se šla Van Daana zeptat, jestli můžeme zítra odejít do našeho úkrytu. Van Daan se bude skrývat s námi. Bude nás tam tedy sedm.“ Ticho. Už jsme nemohly mluvit. Pomyšlení na otce, který byl netuše nic špatného na návštěvě v Židovské invalidovně, čekání na mámu, teplo, napětí, to vše nás nutilo mlčet.

Najednou zase někdo zazvonil. „To bude Hello“, řekla jsem.

„Neotevírej“, zadržela mne Margot. Ale to bylo zbytečné. Uslyšely jsme mámu a pana Van Daana jak se dole baví s Helloem. Pak vešli dovnitř a zavřeli za sebou dveře. Při každém zazvonění musela Margot nebo já potichu dolů, podívat se, jestli to není táta. Jiné lidi jsme nepouštěly. Poslali nás s Margot ven z pokoje. Van Daan si chtěl s mámou promluvit osamotě.

Když jsme pak seděly s Margot v ložnici, řekla mi, že se to předvolání netýká táty, ale jí. Znovu jsem se vyděsila a začala jsem plakat. Margot má šestnáct. Takže oni chtějí poslat pryč i tak mladá děvčata. Ale ona naštěstí nikam nepůjde. To přece řekla i máma. A na to tedy táta narážel, když se se mnou bavil o ukrývání. Ukryt se, ale kde se ukryjeme, ve městě, na venkově, v domě, v chatrči, kdy, jak, kde...? To byla spousta otázek, které jsem nemohla klást a které se neustále vracely.

EEF